

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$4.00
Per half year \$2.00

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК XII.

Ч. 31 (1394).

СУБОТА, 15 БЕРЕЗНЯ 1930.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 15, 1930.

No. 31 (1394).

VOL. XII.

ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ ПОХІД ВІННІПЕГСЬКИХ БЕЗРОБІТНИХ ДО ПАРЛЯМЕНТУ ВІДБУВСЯ ПОМИМО БУРЖУАЗНОЇ ПРОВОКАЦІЇ

ПРЕМ'ЄР БРЕКЕН ЗБУВ ДЕЛЕГАЦІЮ ВІД БЕЗРОБІТНИХ НІЧИМ.

ДЕЛЕГАЦІЯ ПРЕДЛОЖИЛА БРЕКЕНОВІ ШЕСТЬ ДОМАГАНЬ, УХВАЛЕНИХ БЕЗРОБІТНИМИ НА МАСОВІМ МІТІНГУ НА МАРКЕТ СКВЕР.

Безробітні домогалися праці по юнійній платі або рівнозначної допомоги в готівці; заведення 7-годинного дня праці й 5-денного тижня; охорони робітників перед визиском роботодавців.

Помімо того, що вінніпегська поліція розбила в брутальний спосіб демонстрацію безробітних в Червоній Четвер, 6 березня, Комуністична Партія не дала за програму й рішила викликати безробітних на другу демонстрацію в четвер 13 березня.

Цим разом Компартия рішила звернутися до шефа поліції за дозволом на демонстраційний похід безробітних, хоч у грудні такий дозвіл був відмовлений безробітним.

Коли справа дозволи на похід для безробітних прийшла перед поліційною комісією, три члени комісії голосували, щоб дати такий дозвіл, а два були рішучо проти й гостро протестували проти видання дозволу. Таким чином поліційна комісія, трома голосами проти двох, дала дозвіл на похід.

ПОХІД З МАРКЕТ СКВЕР ДО ПАРЛЯМЕНТУ.

В год. 2.30 похід рушив з Маркет Сквер до парламенту. Ті, що були на мітингу, йшли в похід вулицями міста, а решта зібраних шли рівночасно хідниками. Похід шов Мейн стрітом, потім звернув на Бродвей і цю вулицю пішов до парламенту. Коли безробітні прибули до парламенту, на сходах будинку було вже около 300 студентів, які верещали і співали.

Делегація від безробітних, зложена з т.т. Колісника, Моріса, Кругера й Рубіна, пішла до середини, де її прийняв прем'єр Брекен у присутності заступника міністра праці МекНамара й ліберальної посолки Роланди.

ДОМАГАННЯ БЕЗРОБІТНИХ ДО УРАДУ.

- 1) Праця по трейд-юнійній платі або виплачування допомоги в готівці, що рівнялася би тій сумі.
- 2) Цєю допомогою в готівці має завідувати асекурація безробітних, якої кошт має покрити уряд і роботодавець.
- 3) Заведення законом 7-годинного дня праці й 5-денного тижня праці.
- 4) Скасування приватних бюр праці.
- 5) Урядові бюра праці не мають давати роботи за платню нижчу від тієї, що існує в даній індустрії.
- 6) Охорона безробітних робітників перед всяким визиском роботодавців, які можуть використовувати безробіття при вишаймі робітників.

Відчитавши домагання безробітних, тов. Колісник вказав на теперішнє гірше положення безробітних і заявив, що міський комітет безробіття рішив не реєструвати більше безро-

ботників і висилають їх 90 до 100 миль від станції, звідки робітникові трудящі потім дістатися назад, якщо він знайде умови праці невинносими.

Інші члени делегації також забирали голос і вказували на конечну потребу допомоги безробітним з боку уряду.

У відповідь на це Брекен, як звичайно, викручувався сіном. Він заявив, що справа асекурації безробітних належить до доміняльного уряду й одна провінція не може брати на себе цього питання. Коли тов. Колісник відповів на це, щоб провінціоальний уряд підвів свою справу, Брекен заявив, що "остаточно прийде до цього."

ВИКРУТИ ПРЕМ'ЄРА ПЕРЕД ДЕЛЕГАЦІЄЮ.

Про заведення 7-годинного дня праці й 5-денного тижня Брекен також викручувався, що це не є справа кожної провінції зокрема, а далі виразно сказав, що такий закон неможливий до переведення. В справі скасування приватних бюр праці Брекен сказав, що "вгляне в справу".

Щодо охорони робітників перед визиском роботодавців підчас теперішнього страшного безробіття, при чім тов. Колісник наводив приклади з роботи на фармах і в лісі, то Брекен робився "сентименталістом" і казав, що є фермери, які не мають чим платити, бо знаходяться не в ліпшій положенні, як робітники в місті. Тому, на його думку, не можна запобігти цьому (страшному визиску), бо, мовляв, не кожний є в спроможі платити однакову платню.

УРЯД НЕ ДБАЄ ПРО БЕЗРОБІТНИХ.

Взагалі, він показав своїм відношенням до справи, що провінціоальний уряд, який називає себе прогресивним і "фармерським", зовсім не цікавиться долею безробітних, хоч безробіття прибрало тепер застрашуючі розміри.

Та безробітні Вінніпегу не повинні залишити на цю справу. Вони повинні тепер створити свою сильну організацію й заставити капіталістичну владу дати їм працю або платню, без огляду на те, чи Брекен рахується з домаганнями безробітних, чи ні, чи годиться він зробити що для безробітних, чи відправляє їх з нічим. Лише виступаючи до боротьби організовано, безробітні можуть надіятися на свою перемогу.

ГОЛЯНДІЯ ПРОТИ ВИЗНАННЯ СРСР.

ГАГА, Голандія, 8 березня. — Міністер закордонних справ заявив, що голандський уряд не думає визнавати Радянського Союзу, беручи під увагу досвід інших урядів. Міністер сказав також, що готовий кооперувати з іншими урядами, якщо така акція показала б успішною в "припиненні релігійних переслідувань" в СРСР, хоч він не вірить, що це було-б практичне.

БУРЖУАЗНІ СТУДЕНТИ ПРОВОКУВАЛИ РОБІТНИКІВ КОЛО ПАРЛЯМЕНТУ.

КОЛИ ДЕЛЕГАЦІЯ ВІД БЕЗРОБІТНИХ ГОВОРИЛА З БРЕКЕНОМ, СТУДЕНТИ ВЕРЕЩАЛИ І СПІВАЛИ, ЩОБ СПРОВОКУВАТИ РОБІТНИКІВ.

При кінці демонстрації синки буржуазії почали бити деяких робітників і за це дістали доброго прочухана від безробітних, заки їх виртувала поліція.

Помімо провокації вінніпегської буржуазії, яка вислала своїх синків, студентів університету, до провінціоального парламенту, щоб вони вчинили там бучу і привели до бійки з безробітними, а тим самим і до розбиття демонстрації збройною силою капіталістичної влади, — демонстраційний похід вінніпегських безробітних до манітобського парламенту минулого четверга був надзвичайно успішний, притягнувши тисячі робітників на поклик Комуністичної Партії.

Після вислухання комуністичних промовців на Маркет Сквер і прийняття домагань до провінціоального уряду, похід безробітних пішов до парламенту на Бродвей. Прибувши під будинок парламенту, делегація з п'ятиох товаришів пішла до прем'єра Брекена, щоб предложити йому домагання безробітних, а за той час зібрані чекали на дворі на поворот делегації.

ВПЛЯНОВАНА ПРОВОКАЦІЯ БУРЖУАЗІЇ.

Це була вплинвана провокація, щоб вивести робітників з рівноваги і щоб вони пробували втихомирити закукуречених студентів. Цього влада тільки й чекала і була-б зараз вислала поліцію та розгромила демонстрацію. Обурені до крайного, робітники мали це на увазі і стрималися від чинного виступу проти студентів.

З боку під'їхав трок і тов. Колісник проголосив з нього, що повний звіт з переговорів з Брекеном буде даний завтра (в п'ятницю) в 2-ій год. по полудні в Українським Робітничим Центром.

КОРОТКА БІЙКА КОЛО ПАРЛЯМЕНТУ.

Бійка довго не тревала, бо зараз на допомогу студентам прибула провінціоальна поліція, яка також кинулася на робітників. Остаточно поліція в уніформах і детективи створили кордон, полапавшись за руки, й не допустили студентів до робітників, щоб вони (студенти) ще більше не набрзли. Після цього й решта робітників почали розходитися домі.

Безумовно, студенти не були коло парламенту випадково. Вони прибули до будинку парламенту швидко, як похід безробітних. Їх метою було спровокувати робітників за той час, як делегація мала інтерв'ю з прем'єром Брекеном. Коли це їм не вдалося, вони самі почали бити робітників, як тов. Колісник вишов уже на двір і говорив до безробітних: "Цілий час над юрбою кружляв аероплан, а потім два, й це так, що студенти, які самі зачепили робітників, дістали від них доброго прочухана."

РЕН ПРО СЛІДУЮЧУ ВІЙНУ ПРОТИ СРСР.

КОПЕНГАГА, Данія, 8 березня. — Людвиг Рен з Німеччини, автор твору "Війна", який відвідує Данію, виступив тут на комуністичнім вічу з лекцією про слідууючу війну. Він сказав, що воєнна небезпека тепер дуже велика. Сусідуючі з Радянським Союзом держави, особливо-ж

КАПІТАЛІСТИЧНІ ДЕРЖАВИ Є ПРОТИ СОЦІЯЛІСТИЧНОГО БУДІВНИЦТВА В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

МОСКВА, 4 березня. — Пущені недавно з Букарешту поголоска про мниму концентрацію радянських військ коло румунського кордону вважається тут лиш заслоною для дійсної такої концентрації для румунським боці, де в Бесарабії відбуваються великі військові маневри. Наглий візд польського посла Патека і військового атташе до Варшави минулого тижня також уважається одною з признак воєноної загрози. Одна стаття, поміщена цими днями в радянській пресі, говорить таке на цю тему:

"Це є критичний рік для нашого Пятирічного Плянун. Наші вороги, в кожнім разі найрозумніші з них, знають, що помімо великих і очевидних труднощів, у нас є більш вигоди на успіх, ніж на невдачу. Вони бачуть, що фінансову блокаду, заведену проти нас, ми стрінули збільшенням експортів, які, хоч і є додатковим тягарем для населення нашої країни, досягли вже таких розмірів, що наша економічна конкуренція є справжньою небезпечкою й спричиняє невдоволення, особливо в Німеччині."

"Перший раз в Німеччині заговорено відкрито про можливість зривання дипломатичних зносин з нами, а остання німецько-польська угода стала новим чинником у східній Європі. Теперішній вибух антирадянського настрою в різних країнах Європи не є чимось випадковим, а спробою вводити настрої проти нас публично опиню, чи то на релігійнім чи на яким іншим ґрунті. Це має певно означену мету.

БРЕХНІ БУРЖУАЗНОЇ ГАЗЕТИ ПРО ДЕМОНСТРАЦІЮ БЕЗРОБІТНИХ.

З приводу демонстрації безробітних у минулий четвер, яка була одною з найбільших робітничих демонстрацій в історії Вінніпегу, вінніпегська "Фрі Прес" була настільки безлична, що написала в своїм пополу-днівнім і вечірнім виданні, що в демонстрації взяло участь від 200 до 300 комуністів.

Навіть її побратім, консервативна "Трибюн", була примушена написати, що на Маркет Сквер зібралось в четвер від 2,000 до 3,000 робітників. А для "Фрі Прес" одне зеро відкинути зовсім нічого не значить.

У Брехні вона може йти в перегони хіба з одним "Українським Голосом", який написав цього тижня, що на демонстрацію проти безробіття 6 березня "явилось яких дві сотки людей, виключно Українців". В тій самій новинці "Фрі Прес" написала, що тов. Колісник заявив, що він готовий застосується до розпорядку шефа поліції, що написи в похіді не повинні бути "провокаційного характеру". Тимчасом тов. Колісник рішучо заперече, що він робив колинебудь таку заяву. Це є одні більше доказ "правдомовности" "Фрі Прес".

ФИЛИПІНСЬКІ СТУДЕНТИ В МАНІЛІ ВІЙШЛИ НА СТРАЙК.

МАНІЛА, Филипіни, 5 березня. — Тут застрайкувало ще 7,000 студентів середніх шкіл з солідарности до 3,000 студентів, що двома наворотами страйкували останніми днями, щоб добитися усунення американської учительки, яка зневажливо поводилася зі студентами. Американську учительку усунено, але суспендовано також чотирох студентів, які ініціаторів страйку. Вчора студенти з Норт Гай Страйк-Клубу вийшли на страйк.

Союз через Польщу, Німеччина й Данія не візьмуть активної участі у війні, але будуть збройними базами. Включення з ПАРТІ. Секретар нац. цараністичної партії повідомляє, що з партії виключено посла Костя Кракалію тому, що він поставив при виборах свою окрему лісті й не солідаризувався з партією.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00 Telephone 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Дому, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ТОМУ ПАНИ ЛАЮТЬСЯ, ЩО ТРУДЯЦІ РАДЯНСЬКОЇ КРАЇНИ ЗМІЦНЯЮТЬСЯ.

Пани лаються, ой як же вони лають радянську країну. А підпани не тільки лають, але ще й брешуть. Ой, як же вони погано брешуть. Бо коли візьмете котру з жовтоблатних газет і прочитаете, то ви побачите, що в цілому Радянському Союзі нічого не роблять, тільки розстрілюють, в Сибір засилають, церкви замикають, політ в'єчних арештувань, дітей насилують, у селян землі забирають, українську націю й культуру нищать, з єпископів чекістів роблять.

Не дивно, що 16 березня чорноризики всіх релігій на всіх мовах викликатимуть трудящих Рад. Союзу і їхню владу.

А воно такі є чого кричати данам і підпанкам. Бо коли цілий капіталістичний світ корчиться в муках економічної кризи, коли він не може дати ради з голодною армією безробітних, радянська країна горничко буде, мобілізує до праці всі свої сили.

Останні вісті, наприклад, з Радянської України доносять, що крім величезних будівниць Дніпрельстану і тракторного заводу в Харкові, починають творити довкола Дніпрельстану цілий ряд величезних агрономічно-індустріальних заводів, або як вони називають комбінатів. Що це значить? А це значить, що по обидвох боках Дніпра в районі Дніпрельстану утворюють городища, садони й товарищеське колективне господарство щось на зразок мільйонів моргів землі, яке охопить 12 районів Дніпротрестовщини, Запоріжжя й Криворіжжя. Друге — на лівому боці Дніпра, що охопить ряд районів Херсонщини та Мелітопольщини, на площі щось у два рази більшій, як вище зазначено, розводять технічні культури: бавовняник, ріпичку, кеняфу, сою, канатник, сафлор, гумові та інші рослини, яких до цього часу на Україні не культивували. До праці запряжуть електрику Дніпрельстану.

Або поки пани та підпани лаються, то в цьому році Радянська Україна розгоріє таке колосальне будівництво, якого за один раз не переводила ще ані одна країна у світі.

Візьмім червону столицю — Харків. Цього року почнуть, а деякі вже й почали, будувати кілька будинків-вешетів і кількадесять менших. З вешетів: будинок кооператив, оперу — найбільшу у світі, рійні культурні установи, поштамт росте, будинок преси, ряд фабрик, холодильників, колосальних складів та кількадесять величезних торговельних магазинів.

І як же за це не дякувати?

Про мешкання також Харків пам'ятає. Понад 100,000 квадратних метрів площі мають забудувати новими мешкальними будинками, а на багатьох побудованих добудуватимуть поверхи, щось на 20,000 квадратних метрів. Зараз будують 28 будинків для мешкань. Мають збудувати один будинок на цілий квартал, щось на 1,000 квартир. На саме житлове будівництво в 1930 р. мають витратити поверх 12 мільйонів карбованців.

В семи кілометрах від Харкова вже росте нове місто із школами, театрами, бібліотеками. Довкола будівництва великого тракторного заводу має за півтора-два роки вирости місто на 120,000 мешканців, яке з'явиться з Харковом. Так от закінчилося місто буде, там вже в цьому році відкривають фабрично-заводську школу на 1,500 учнів та робітничий університет, парк культури, кінотеатр, літню сцену і т. ін. Бо коли там цього літа працюватиме коло 10,000 робітників, то вони мусять там все мати.

Культурне життя України також швидко йде вперед. Поки автокефалія розавтокефалює себе, то три радянські академії: ленинградська (всесоюзна), київська (українська) та білоруська підписали між собою угоду на соціалістичне змагання. Так, так, на соціалістичне, а не на шпигунське, як це практикував Єфремов з польськими дифензивниками.

А ї ще відкрили на Україні Промислову Академію, яка має виховувати високо-кваліфікованих керівників індустрії. Ну і як же жовтоблатники не лають за це Україну? Замість виховувати патлатих автокефальних дурисвітів, вона виховує керівників індустрії.

Ще й на тому не кінець. В Харкові вже розпочали будувати ціле наукове сільсько-господарське академічне містечко, з дослідними ланами, ботанічним садом... Вже проведуть до него трамвайну та автобусну лінії, водопровід і т. ін.

Ще й це можна б простити. Але ж бо у тому самому Харкові хочуть собор, який має дуже височезний шпиль, перевертати на радіо-станцію. Собор хоч не автокефальний, але все ж таки православний. Був собі собор, торчав на немому височезній шпилі, в середині в немому правилі по живих і вмерлих, дедри з живих і вмерлих, а зараз зі шпилью отого собору полетять по світі радіо-хвилі: "Гало-гало-гало! Харків говорить, співає, дає лекції — всім, всім всім!" Уявіть собі таке "беззаконіє"?

Розуміється, в Харкові на площі Тевелева, проти будинку ВЦВК, є ще Миколаївський автокефальний собор. Багато там у немому святих, денки у вишнваних сорочках. На котрих не вдалося натягнути вишнвану сорочку, тих вишнваними рушниками прикрито. Високого шпилью той собор немає, формою своєї будови ні на школу, ні на музей не надається; а стоїть він на такому місці, що ніяк йому там не личить. Надто ж бо циніє місце в самому серці червоної столиці. Зачуваємо, що вже не довго він там стоятиме. Його каміні придадуться на якусь корисну будову.

Отакі то "дрібнички" спричиняють скаж міжнародного капіталу.

Зрештою арештовані петлюрівці з єфремовського табору кажуть, що вони просто не могли витримати, дивлячись на соціалістичне будівництво радянської країни й поперли проти рожня й наколилися. Зараз дуже каються, признаючись, що прийшли каяття та нема вороття.

Ми ще не таке каяття почуємо на їхньому суді.

НАД ЧИМ ТОРГУЮТЬСЯ.

Пацифістський галас буржуазної соціял-демократичної преси не тільки не стихає, а навпаки підсилюється, то більше, що гостріше виявляються на лондонській конференції суперності між імперіалістичними державами. Галасують, щоб підтримати версію, ніби в Лондоні одні "пацифісти" борються проти інших за зменшення морського розброєння. Але як би не влягалися приказки імперіалістичних урядів, ні не вдасться пацифістським галасом обдурити трудящих і приховати від них справжній стан.

Режисери конференції вдалися до певних дипломатичних заходів, щоб довести свою мовляву, "демократичність". На вимогу Стімсона, наприклад, у салі засідань приїждило кілька місць для представників преси, що заслуговують "на особливе довір'я". Решта представників преси перебуватиме в сусідній кімнаті, де устатовано радіо, щоб передавати хід засідання. Гра в "прилюдність" конференції є чистісінько шахрайство. Справа в тому, що представники преси пускають тільки на пленарні засідання конференції. Фактично боротьба точиться вже на пленарному засіданні, а в комісіях і в безпосередніх переговорах між головами делегацій. Пленарні збори скаликають тільки для того, щоб підкреслити, що справа ще не дійшла до розриву чи скандалу, або щоб повідомити про "дійдені наслідки".

Про такі "дійдені" наслідки" повідомлено на одному з отих пленарних засідань. Там заявили, що в основу метод зменшення озброєння покладуть "комбіновану" пропозицію з пропозицій Франції та Злучених Держав Америки. І саме ця комбінована пропозиція наочніше викриває суть лондонської конференції; вона стверджує, що на лондонській конференції мова мовиться не про зменшення озброєння, а про розподіл сил для нової імперіалістичної війни.

Кожна держава, що бере участь у лондонській конференції, прагне розробити свого можливого ворога в майбутній війні і виторгувати собі найбільше озброєння. Злучені Держави обстоюють принцип обмеження загального тонажу всієї флоту. Допоміжники цього, вони міркують так: Англія є країна острівна, що розкинула по всьому світі свої колонії, і тому їй доведеться будувати легкі крейсери; це позбавить Англію змоги будувати крейсери на 10,000 тонн. Рівність загального тонажу на ділі зійшла б до переваги американської флоту над англійською; тим більше, над Злученими Державами не треба багато крейсерів великого тонажу (6-7,000 тонн), щоб охоронити свої комунікаційні шляхи, бо американський суходіл є замкнена територія, що сама собі постачає. Французька буржуазія підтримує цю американську вимогу з інших міркувань. Франція не потребує великих бойових суден, у можливій війні проти Англії

або Італії їй потрібна буде велика підводна флотія для блокування англійських островів і крейсерська флотія невеликого тонажу, щоб підтримувати комунікацію з Африкою та блокування італійських берегів. Підтримуючи принцип обмеження військової флоту за загальним тонажем, Франція гадає в межах цього загального тонажу збудувати чимало потрібних їй суден.

Погляд Англії цілком протилежний. Англія саме того й пообовіється, що і Злучені Держави, і Франція в межах загального тонажу будуватимуть саме такі судна, які призначено для бойових дій проти англійської флоту, для блокування англійських берегів і дезорганізації комунікаційних шляхів Англії. Тому Англія вимагає обмежити будівництво морських суден за категоріями. Англіїці мають на увазі не допустити такого стану, коли б можливі ї вороги будували крейсери на 10,000 тонн і підводні флоту, а Англія мусіла б будувати крейсери легкого тону. Крім того, англійці вимагають обмежити не тільки число крейсерів, а й розміри їх. Англія має найбільшу торговельну флоту, яку можна використати на військовій потребі. Великі торговельні судна нетрудно озброїти 6-цалевими гарматами. Ось чому англійці домагаються, щоб будівництво крейсерів обмежити тонуажем до 7,000 тонн, а озброєння їх обмежити шістьцалевими гарматами. Крім того, англійці мають на увазі свої численні морські бази, які можуть поставити в дорозі англійській крейсерській флоті все по-трібіс їй. Америка, як відомо, не має стільки морських баз, і тому їй крейсерська флотія, крім крейсерів на 10,000 тонн, має б якоїсь цінності для війни поза територіяльними водами.

"Компроміс", що його запропонувала Франція в Лондоні, мав об'єднати обидва принципи: для кожної країни визначують максимальний загальний тонаж усієї флоту; водночас визначають максимальний тонаж і для кожної категорії суден; даючи право замінити якусь категорію іншою, неодмінно повідомляючи про це інших учасників угоди. Цей "компроміс" отверто спрямовано проти Англії. Англійські дипломати докладають усіх сил, щоб обмежити саме це право замінити судна одної категорії іншими, бо, власне, ховаючись за цим правом, відновлюють французько-американську формулу про обмеження військової флоту за загальним тонажем.

Отак боротьба тільки починається. Ніше пленарні засідання конференції, де говорили про підводні лодки, якраз це виявилось. Мінються тільки вияви імперіалістичних суперечностей, але ніяк не їхня принципова суть. Ось в чому пацифістський галас буржуазної соціял-демократичної преси, що його зняли у зв'язку з ніби "дійденими наслідками" на лондонській конференції.

Утисків проти релігії в СРСР не було і немає -- каже митрополит

ЗАЯВА МИТРОПОЛИТА СЕРГІЯ ТА ЧЛЕНІВ СИНОДУ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ПЕРЕДСТАВНИКАМ ПРЕСИ ПРО НИМЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ РЕЛІГІЇ В СРСР.

Представники радянської преси звернулися з рядом запитань до митрополита Сергія та до присутніх підчас розмови членів синоду. На подані запитання митрополит Сергій і синод дали такі відповіді:

Запитання: Чи справді в СРСР релігія зазнає утисків? В яких формах це виявляється?

Відповідь: Утисків проти релігії в СРСР ніколи не було і немає. Завдяки декретові про відокремлення церкви від держави, державання всієї віри цілком вільно й ніякі державні органи за це не переслідують. Навіть більше: остання постанова ВЦВК-а та Раднарком РСФРР з 8-го лютого 1920 року про релігійні об'єднання цілком виключає навіть найменшу видимість будь-якого утиску проти релігії.

Запитання: Чи правда, що безвірники закривають церкви і як до цього ставляться ті, що вірують?

Відповідь: Так, справді деякі церкви закривають, але закриття це провадять не з ініціативи влади, а з бажання людин, а в деяких випадках — навіть за постановою самих тих, що вірують. Безвірники в СРСР організовані в приватне товариство, і тому їхні вимоги щодо закриття церков Урядові органи аж ніяк не вважають для себе за обов'язкові.

Запитання: Чи дозволяють у СРСР вільно релігійну пропаганду?

Відповідь: Священнослужителям не забороняють робити релігійні відривки й виступати доповіді (тільки, на жаль, ми самі часом не дуже цього циніємо). Дозволяється навіть навчати віри осіб, що дійшли повних літ.

Запитання: Чи відповідають мо заохочення нашої православної віри, вміщуванню церкви. У папи є данія у закордонній пресі, про "жор-мрія" католизувати нашу церкву, що ї зазнають відкву, але, будиши завжди непогачитно в своїм ставленні м священнослужителями". (На-до католицтва, як до неправди-приклад "Морнинг Пост" з 20-го науки, вона ніколи не змо-

грудня 1920 року та з 4-го лютого 1930 року?)

Відповідь: А ні трохи ці відомості не відповідають дійсності. Все це є відквита вигадка, наклеп, зовсім негідний серйозних людей. До відповідальності притягають священнослужителів не за релігійну діяльність, а за ті чи ті анти-радянські вчинки ї, звісно, відбувається не в формі якихось утисків та жорстокостей, а в формі звичайної для всіх винувачених.

Запитання: Як ви ставитесь до недавньої відозви папи римського?

Відповідь: Вважаємо за потрібне зазначити, що нас дуже дивує недавня відозва папи римського проти радянської влади. Папа римський вважає себе за "Христового заступника", але Христос постраждав за поневолених і знедолених, тим насом, як папа римський у своїй відозві опинився в одному таборі з англійськими поміщиками та французько-італійськими товстосуями. Христос так не зробив би. Він заставував би такий відступ від "християнського" шляху. Тим прикріше чути з уст голови католицької церкви ніби є безперервне переслідування осіб, що додержувалися іншої віри, нібито аж до "торгтур та спалювання їх на вогнищах". Нам здається, що папа римський у даному разі йде за старими традиціями католицької церкви, нащокуючи свою іаству на нашу країну й тим розпалюючи вогнище готування війни проти народів СРСР. Ми всіма часом не дуже цього циніємо. Дозволяється навіть навчати віри осіб, що дійшли повних літ.

Відповідь: Священнослужителям не забороняють робити релігійні відривки й виступати доповіді (тільки, на жаль, ми самі часом не дуже цього циніємо). Дозволяється навіть навчати віри осіб, що дійшли повних літ.

Москва, 15 лютого 1930 р.

же зв'язати себе з ним будь-якими взаєминими. Цимп днями ми видамо спеціальну відозву до тих, хто вірує, відзначаючи нові спроби папи римського запровадити серед православних христини католицтво зовсім недозволенними способами, що їх уживає папа.

Запитання: Як ви ставитесь до виступу архієпископа кентерберійського на кентерберійському церковному соборі?

Відповідь: Нам здається вдалою думкою і підозрим раптовою виступ цілого сонму тоді рійних церков в Італії, Франції, в Німеччині та Англії на "захист" православної церкви.

Відповідь: Нам здається вдалою думкою і підозрим раптовою виступ цілого сонму тоді рійних церков в Італії, Франції, в Німеччині та Англії на "захист" православної церкви. Раптовий незрозумілий провів "дружнього" почуття до православної церкви звичайних противників православної віри мимоволі наводять на думку, що справа тут не в захисті православної церкви, а мається на оці якусь земну мету. Ми не беремося пояснювати, яка ця земля мета, але що вона має мало спільного з духовними потребами тих, хто вірує, — в цьому немає ніякого сумніву. Щож до виступу архієпископа кентерберійського, то він хіба не в справді, що нібито переслідують в СРСР за релігійні переконання, як і виступ римського папи. Трудящі люди в Лондоні розцінюють виступ архієпископа кентерберійського, як такий виступ, що дхне нафтаю". Нам здається, що він, якщо й не дхне нафтаю, то в кожному разі він дхне спонукуючим насти на нову інтервенцію, від якої так багато зазнала шкоди Росія.

Сергій — митрополит Нижегородський.
Серафим — митрополит Саратовський.
Олексій — архієпископ Хутинський.
Пилип — архієпископ Звенигородський.
Пітер — єпископ Орхово-Зубовський.
Москва, 15 лютого 1930 р.

"А ТИ, МАРКУ, ГРАЙ"

Між рядочками — або православні колючки.

Чи ви, товаришу, читали, або читаете колисьбудь... ну, скажемо "Укр. Голос" між рядочками?

Ні? Не знаєте як?

А отак: берете його в руки й починаєте читати не тільки те, що написано, але разом і те, що ненаписане, або недописане. Бо хоч пише він багато, читати це більше неможливо.

Читаєте ви, наприклад, як редактор "Укр. Голосу" називає митрополита автокефального православної церкви Борського та кількох єпископів — провокаторами.

Прочитавши таке, чи поставили ви собі запитання: чому ж в такому разі "Укр. Голос" дає "Укр. Роб. Вісті", що вони називають автокефальних єпископів шпигунами? Якщо "Укр. Голос" думає, що назва провокатори для них краще і циніє, то ми проти цього не протестуємо.

Або ще таке: жив собі на Україні Марко Грушевський. Жив, вірив у бога, організував автокефальну церкву, мав вже, так каже "Укр. Голос", шістьдесят і кілька літ, був єпископом, а нарешті заявляє:

Юр.

ться проти релігії і за творення соціалістичного суспільства. Релігію з посади єпископа і поривав називати з релігією".

Хочте вірте, хочте не вірте, а я це зачитував з "Укр. Голосу".

Подавши отаке, редактор "Укр. Голосу" каже, що просто не має віри, що сталося з Марком Грушевським, єпископом автокефальним. Або злякався мук, або його здурили...

А я між рядками вчитав, що то редактор "Укр. Голосу" або здурив, або гне блажанами і других хоче обдурити, — бо Марко Грушевський виразно каже, чому він вірив автокефалі.

Каже редактор "Укр. Голосу", що Шумський "публично вибикував себе", тобто признався до своїх помилок. Як-же він міг це зробити, коли "Укр. Голос" вже з рік тому назад розстріляв і по автокефальному обряду поховав Шумського, зачисливши його до автокефальних "мертвих душ"? До смерті Шумський вернув назад до більшовиків і покаючись, чи як?

І рече редактор "Укр. Голосу":

— Амінь, амінь, глаголю вам, що в Радянському Союзі "заходження до церкви виганяють з комуністичної партії". Редактор хоче, щоб в кому-

ністичній партії було так: зібрався на мітинг, відправили службу богу, пішли посвячувати колектив, вечером добре випили, заспівали-б "Ще не вмерла..."

Або голова проголошує: Товариші, завтра день Паризької Комуні, всі повинні бути на мітингу і віддати пошану першим борцям за диктатуру пролетаріату.

— Я, товаришу, не можу бути присутнім.

— Чому?

— Бо я йду завтра до сповіди.

Це, після "Укр. Голосу" була б добра комуністична партія.

І рече "Укр. Голос" тако: Коли-б Марко Грушевський зрікс був своїх релігійних переконань молодим, "то можна бодя підозрівати, що він хоче зробити кар'єру між більшовиками".

З цього я дуже підозріваю, що редактор "Українського Голосу" зрікс своїх соціалістичних переконань молодим тому, щоб зробити дипломатичну кар'єру, але петлюрівська качка не вивезла республіки на колесах.

Паки і паки рече "Укр. Голос": "Душа азійца... відчуває по азійськи, думає по азійськи і вимагає по азійськи: Вірно, ідати його мухи!" А от душа петлюрівця — відчуває по дифензивному, думає по продажному, робить по шпигунському, а вимагає по патріотичному!

Куркулєнко.

Перша Канадійська Зразкова Комуна імени В. І. Леніна в Мигаєві

СТАТТЯ М. ІРЧАН СПЕЦІАЛЬНО ДО "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ" З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Тов. М. Ірчан зараз перебуває в Першій Канадійській Зразковій Комуні ім. Леніна в Мигаєві, недалеко Одеси. Поїхав він туди тимчасово на своє власне й на бажання радянського уряду, щоб познайомитися з життям комуні і описати його. Ця стаття, що її т. Ірчан написав спеціально для нашої газети про Комуни, цікава не тільки тим, що описує сучасний стан комуні, але й тим, що Комуна заснована нашими канадійськими товаришами, а Ірчан також був в Канаді, отже може наочно побачити, як поступили там наші товариші в господарстві і у освідомляючій праці та порівняти їхнє життя з життям українських робітників в Канаді.

Одесу я давно полюбив. Щедрий будинок в світлі електрики. А я подумав: культура в степовій балці. Оце й є комунальний млин, а комуни не видно, вона близько млина, але захована горбачами — пояснює хлопчеського млина. І далі намагається довідатися хто я такий та чого-іду. Ви агроном? Ні. З Одеси? Ні, з Харкова. До нас в комуни приїждять багато народу. Були й американці, англійці, французи, німці. Це робітники, що приїждили на екскурсію. Були й професори, лікарі, шіп'юки. Млин горить в електричному світлі! Вже здалека чути, як гудять його машини. Біля млина кілька десятків селянських підвод. Що приїхали з збіжжям. Наша підвода звертає вправо і за парком, серед електричних лямп-ліхтарів, я бачу кілька десятків довгих і великих будинків.

Загортаємо на розлоге подвір'я. Мій хлопчина гукає і до нас повільною ходою приходить нічний сторож. Ось товариш приїхав з Харкова — рекомендує мене хлопцям. То й добре. Ходім — відповідає сторож. Він бере мою таку важкуватку валіку і мовчки йде, а за ним. По дорозі тільки заспокоює собак, що зачули чужого чоловіка і залилися своїм патріотичним бреханням. Заходимо в кімнату, закурюємо, балакаємо. Швидко довідався, що це т. Котляк, старий вінніпеговець. І розбалакались так, що я й не чувся, як стукнула третя година. А як там? А хто? А що?

Вранці хтось постукав в двері і повідомив, що час снідати. Я одягнувся і вийшов на двір. Перед моїми очима багато ріжних розмірів будинків, що відкрили ціле узгір'я. Вже в ідалі до мене приступили товаришки, що колись були в Канаді. Почав мчався темною ніччю, а я був неспокійний, бо не знав, де саме висідати мені. Але селяне, що їхали в тому ж вагоні, заспокоїли. Канадійську комуни вони знають добре, скажуть де висісти. Десь біля 12-ої в опівночі я й висів. Невеличка станція Мигаєво серед степу. Я оглянувся за спідодом. З комуни нікого. Телеграму послав і пізно і коли спитав на телеграфі, чи доручена вона комуни, дістав відповідь, що ні. Становище погане. Дороги я не знав, а на дворі і ніч і морозний вітер. На ша-

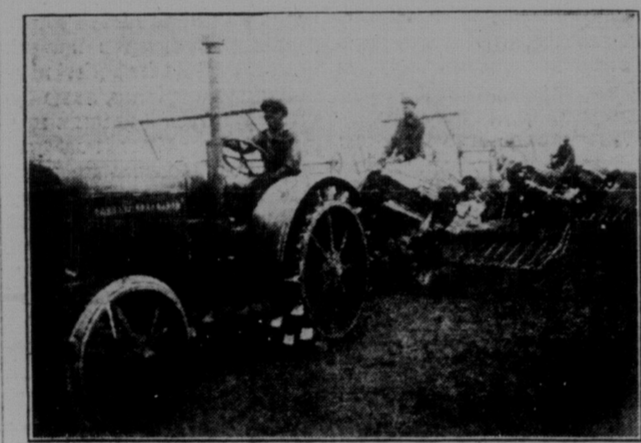
Партійний Осередок при комуні в Мигаєві в 1927 році.

стя надіхала підвода з комуни, що привезла фільми для пересілки в Одесу. Сів, поїхав. Казали мені, що з станції з половиною милі, а ми ідемо і ідемо. Дорога в замерзлій груді, коні не можуть швидко їхати, мені (видикшому) відбиває печінку, але — я держуся міцно, балакаю з хлопцями-погоничем, вже тутешнім, що вступив в комуни. Миледео в балці сльозе. Потім знову степом, та знову в балку. Де ж комуна? — питаю. Та ось зараз. І коли ми вихали в нову балку (яр), в долині заблестів ви-

Знімка членів канадійської комуні в Мигаєві в 1927 році.

Вони вже багато призабули, а це згадуємо разом. Потім прийшли товариші. Познайомились, розбалакалися. Звичайно, спершу про Канаду, про організацію і окремих товаришів. Найбільше розпитують колишні Вінніпегці. І про своїх товаришів і про Риппіндо, про Макарія, словом про всіх — все. А я тільки відповідаю. А вони далі: а як там? А хто? А що? Коли кажу їм, що той та той колишній їх товариш про організацію тепер з панамі держить, бо живити на жито та на торгівлю "гавзі", комунари на їх адресу пускають зовсім недекоративні слова. І це не з якоїсь зависти, а напикає з неапетити до їх класового робота.

Покінчивши живна комунари Мигаєва вертають тракторами з поля до дому.

А той пішов в собор до патріотів — кажу. Не велика шкода — кажуть комунари. — Ному давно була пора пошкандибати туди. В робітничу організацію він попав був по непорозумінні. Але найбільше цікавляться вони станом робітничих організацій, розпитують і про сили ворогів. Час від часу вибухають голосним реготом. Бо коли почнеш розказувати, як на лси зійшли деякі вінніпегські пані, то очі блищать радісно. А коли скажеш, що "професор і доктор", який колись у Вінніпегу натягав людей і тепер став польським, народним ксьондзом, то комунари гремлять розкоштним ширим реготом, аж стіни гудять.

На серйозній розмові. Згодом наші балачки про всіх і всерпналися і переходили на серйозну розмову. І про робітничий революційний рух в Канаді і про становище Радянського Союзу і взагалі про міжнародно політику. Комунари, особливо ж члени компартії, не лише прекрасно розбираються у всьому, але думки їхні такі здорові та правильні, що я дивлюся на них і не можу додати нічого з того, що мали вони в Канаді. В них зовсім інший спосіб думання тепер, навіть інші рухи. Я це прекрасно добаваю і мені перед самим собою ніяково за це, що "студуюю" їх. Бо, ніде правди діти — в Канаді з порівняти людей не позабував.

По комунальному господарстві. Цілими днями знайомилися з господарством "Першої Канадійської Зразкової Комуні ім. Леніна в Мигаєві". В затишній балці, на цілому узгір'ї, розложилось 29 великих будинків, з них більшість нових, збудованих вже комунарами. Житлова криза, себто з помешканнями для комунарів, ще не ліквідована. Живуть тісно, ніхто покищо не має більше, як одну кімнату. Але це часове. Вже з весною мають приступити до будови величезного мешкального будинку і столової-ідалі. А покищо — тиснуться в невеликих кімнатах. Має комуна 1,638 гектарів землі, з того 1,506 гектарів для управи, решта пасовище. В господарстві є 49 штук прекрасних коней, 11 тракторів, 100 расових корів німецької породи, 115 англійських свиней, 1,074 штук овець, 700 штук домашньої птиці (кури, гуси, індики), 20 штук телят і лоша. На сьогоднішній день в комуні вже не ради дорібок. Деякі надто ідеалізували собі життя в комуні, інші інстинктивно тягнулися до такого життя, ще інші просто утікали від канадійських "гараздів", що з кожним роком погіршувалися і грозили великим безробіттям. Свідома ж частина комунарів знала, що їх чекають чималі труднощі, бо був то тяжкий 1922 рік, коли Україна і цілий Союз стікали ще кров'ю після жорстокої громадянської війни і задихалися від страшного голоду. Поміж комунарами прийшла криза. Видержували в тяжких початках тільки міцні, загартовані в класовій боротьбі і дійсно свідомі робітники. Відскакувати почали і повертати в Канаду найбільш слабкі характери, ті, в яких класова свідомість була тільки поверховою полтурою, а не шира й глибока. Повертали ті, які ніяк не могли це вигнати з себе вузького індивідуалізму та egoїзму, що в них прищепив американський світ. Всякі інші виправдані "дезертирства" бунтівних комуністів — це плацки, яким вони свідомо прикривають своє повернення. Ніхто не жалів за ними, бо це тільки поледка для комуни. Чистка така була навіть потрібна і це добре, що найбільш невириті мані і слабкі характери повернулися назад і звільнили комуни від непотрібного тягарю. Тепер комуна вийшла на рівний шлях і позбувшись одиначи, що шкодили своєму відсталістю і нерозумінням, почала прекрасно розвиватися. Коли в дальній розмові я намагався довідатися, чи теперішні комунари тягнуться ще до Канади, то переконався, що ні. Махають руками, ніби відкрещуються, а то й сміються, як згадують, що багато з них спершу теж думали повертати.

В Канаді багато з нас виховались на агітаційних дрібних брошурках і газетних новинках, а тепер, коли ми пройшли дійсну школу і то на практиці, то спит став в наших очах інший. Ми гордимся тим, що є комунарами. Ось цілі села переходять сьогодні в комуни і то добровільно, а ми ж, як не як, вже сім років живемо комуною. Наша серйозна розмова переходить знову на запитання і спогади. Згадуються ще часи "Робочого Народу", тяжкий рік реакції в Канаді, всякі зібрання, поїздки, тощо. А потім — чи є ще на Арлінгтон католицька "яма", до чого до політикували кошичний пані посол на пшеничний біржі і коли я потверджував, що "яма" ямує й по сьогодні, а пан екс-посол залишився без хати і "леньколюбці" давно платять вже рент за свій-не-свій будинок близько Страткона-школи, очі комунарів горять веселим вогнем і вони радісно потирають руки...

По комунальному господарстві.

Цілими днями знайомилися з господарством "Першої Канадійської Зразкової Комуні ім. Леніна в Мигаєві". В затишній балці, на цілому узгір'ї, розложилось 29 великих будинків, з них більшість нових, збудованих вже комунарами. Житлова криза, себто з помешканнями для комунарів, ще не ліквідована. Живуть тісно, ніхто покищо не має більше, як одну кімнату. Але це часове. Вже з весною мають приступити до будови величезного мешкального будинку і столової-ідалі. А покищо — тиснуться в невеликих кімнатах. Має комуна 1,638 гектарів землі, з того 1,506 гектарів для управи, решта пасовище. В господарстві є 49 штук прекрасних коней, 11 тракторів, 100 расових корів німецької породи, 115 англійських свиней, 1,074 штук овець, 700 штук домашньої птиці (кури, гуси, індики), 20 штук телят і лоша. На сьогоднішній день в комуні

Кім для кукурузи (кішниця) в комуні.

є 202 членів, з того 58 дітей, досі господарювали індивідуально — стали добровільно комунарами. З канадійців в комуні є на сьогодні 45 чоловік. Дійсно зразково збудований великий амбар та корівник, роботи комунального самоучки-архитекта т. Порайка (з західної Канади). Порядок в стаїх зразковий. Кожна корова має свою назву і "модерне" стилі та харчову норму. Це саме і з свинями та кнми. Більшість худоби вже вихована самою комуною. До Одеси через кооперацію комуна доставляє молоко, бриндзю, яйця. Є в комуні кооперативна крамниця, де можна дешево достати всякий крам. Всі члени комуни є одночасно членами кооперативу. Два рази в тиждень комунари купуються в своїй паровій лазні, збудованій вже ними самими. За працю одержують комунари окрему платню кож-

Комунальна водокачка і лазня, збудована 1928 р.

На комунальній кухні працюють жінки — деякі постійно, залишає свій заробіток в кодець чергуються по тижневі, мунальний касі і візьме, коли Харчі гарні, здорові, ситі, хліб йому його потрібно. Заробітково виключно білий, який самі й печуть. (Мені комунарка столова пригадала наш з'їзди у Вінніпегу, коли наші товаришки на кілька днів ставали комунарами.) Маленька дрібниця редплату газет, журналів, кудля інформації: коли в комуні пшівлю книжок і інші дрібниці, варять вареники, то на один а більше їм нічого не треба, обід треба їх 4 тисячі штук. Нічого собі! В осені почали будувати в ня (операції) на кошт держ-комуни в парку великий клуб-мурований, з багатьома кімна-

тами, салею і сценою. Весною його докінчать. Є в комуні гарна бібліотека, комунарі індивідуально передплачують загально 110 газет і журналів 40 ріжних назв. Мають великий радіо-апарат, яким слухають не лише Радянський Союз, але й цілу Європу. Окрім газет і журналів передплачують поодинокі твори Леніна, велику радянську енциклопедію і інші книжки. Має комуна свій овочевий сад до 500 дерев, а з весною засаджують нових 1000 цсп. В саду початок великої пасіки, що досі має 98 пнів. Під виноград, що тут дуже добре вдається, відведено 55 гектарів землі і треба визнати, що вино продукції комуни має свою широку славу. Крашого вина я ніколи не пробував. Саме до комуни приєднались два найближчі селища: Мигаї і Майорське, що все своє майно передали в комуни. До 202 дотеперішніх членів комуни добавили нових 170 та землі 500 гектарів. Всі селяни, що

Кім для кукурузи (кішниця) в комуні.

досі господарювали індивідуально — стали добровільно комунарами. З канадійців в комуні є на сьогодні 45 чоловік. Дійсно зразково збудований великий амбар та корівник, роботи комунального самоучки-архитекта т. Порайка (з західної Канади). Порядок в стаїх зразковий. Кожна корова має свою назву і "модерне" стилі та харчову норму. Це саме і з свинями та кнми. Більшість худоби вже вихована самою комуною. До Одеси через кооперацію комуна доставляє молоко, бриндзю, яйця. Є в комуні кооперативна крамниця, де можна дешево достати всякий крам. Всі члени комуни є одночасно членами кооперативу. Два рази в тиждень комунари купуються в своїй паровій лазні, збудованій вже ними самими. За працю одержують комунари окрему платню кож-

Комунальна водокачка і лазня, збудована 1928 р.

На комунальній кухні працюють жінки — деякі постійно, залишає свій заробіток в кодець чергуються по тижневі, мунальний касі і візьме, коли Харчі гарні, здорові, ситі, хліб йому його потрібно. Заробітково виключно білий, який самі й печуть. (Мені комунарка столова пригадала наш з'їзди у Вінніпегу, коли наші товаришки на кілька днів ставали комунарами.) Маленька дрібниця редплату газет, журналів, кудля інформації: коли в комуні пшівлю книжок і інші дрібниці, варять вареники, то на один а більше їм нічого не треба, обід треба їх 4 тисячі штук. Нічого собі! В осені почали будувати в ня (операції) на кошт держ-комуни в парку великий клуб-мурований, з багатьома кімна-

ВЕЛИКА ЗАХОПЛЮЮЧА ФІЛЬМА ЗІМБА

буде висвітлюватися
В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ
В ПЯТНИЦЮ 14 БЕРЕЗНЯ, ВІД ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ
В СУБОТУ 15 БЕРЕЗНЯ, ВІД ГОД. 7-01 ВЕЧЕРОМ
Є ЦЕ ОДНА З НАЙЛІПШИХ ФІЛЬМІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ. ОБОВ'ЯЗКОВО ПРИЙДІТЬ ПОБАЧИТИ ТА ПРИВОДИТЬ СВОІХ ЗНАЙОМИХ!

СВЯТКУЄТЕ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОНИ І ДЕНЬ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ!

СТАРАННЯМ МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОННОЇ ЛІГИ
встроюється

В НЕДІЛЮ, 16-ГО БЕРЕЗНЯ 1930 РОКУ В ДОМІОНІОН ТЕАТРІ (Портедж Евіно Іст)

МАСОВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ

Робітники й робітниця! Зараз по цілм світі шадіе безробіття. Робітнича клася чим раз більше починае організовано зводити бої проти безробіття і шаденого визиску. В цій боротьбі тисячі краших борів робітничої клася падує жертвою капіталістичного сваволя. Все робітництво Вініпегу повинно прийти вшанувати пам'ять погибших борів і продемонструвати свою готовість стати в обороні жертв капіталістичного терору та своїх інтересів.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 2.30 ПОПОЛУДНІ

ДОПОМОЖІТЬ КАНАДІЙСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ОБОРОНЧІЯМ ЛІДЗІ ЗДОБУТИ \$10,000 НА ОБОРОНЧИЙ ФОНД!

СТАРАННЯМ МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КАНАДІЙСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ОБОРОННОЇ ЛІГИ У ВІННІПЕГУ
відбудеться

В НЕДІЛЮ, 16. БЕРЕЗНЯ, В 10-ІЙ ГОДИНІ РАНО КОЛЕКТА ХАТА-В-ХАТУ

КРОЛ клане всіх своїх членів і взагалі все робітництво прийти в неділю рано, 16-го березня до Українського Робітничого Дому у Вініпегу, де коміте придатить кожному місце для колекти.

ТОВАРИШІ!—МИ МУСИМО ВКРИТИ ВІННІПЕГ КОЛЕКТОРАМИ І ЗДІЙСНИТИ НАШЕ ЗАВДАННЯ!
КОЖНА РОБІТНИЦЯ ПІДДЕРЖКА КОНЕЧНО ПОТРІБНІ!
ДАЙМО ПІДНУ ВІДПОВІДЬ ТЕРОРОВІ ПОЛІЦІ!

ПРИХОДІТЬ НА КОНЦЕРТ-СВЯТО ДО УРД!

Цим повідомляемо робітництво міста Вініпегу, що В НЕДІЛЮ, 16-ГО БЕРЕЗНЯ 1930 РОКУ в Українськм Робітничім Домі
відбудеться

КОНЦЕРТ-СВЯТО

з нагоди 59-их роковин Паризької Комуни і Міжнародного Дня Робітничої Оборони. На святі буде говорити промовець про значіння цих двох свят. Концертова програма багата і добірна. Кожний робітник і кожна робітниця повинні прийти на це свято і гідно вшанувати пам'ять паризьких комунарів.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ В ТОРОНТО

випікае всякого рода печива, як житний хліб, пшеничний, вєспіані коровай, плетені колачі і т. п. На замовлення вислаемо на поштовцю до штерів, як також на залізні дорозі. Пишіть на слідуочу адресу:
ROWNTREE BAKERY CO.
761 WESTON ROAD WEST TORONTO 9, ONT.
TEL. JUNCTION 0774

C. T. WYRZYKOWSKI, B. A., LL. B.
АДВОКАТ
подагоджує всякі цивільні і кримінальні справи і всякого рода справи старокраєві. Позичає гроші.
663 MAIN STREET WINNIPEG, MAN.
Близько Сі-Ш-Арської Станції Phone 86 843

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ТЕТЬ НЕПИСЬМЕННІСТЬ З ВІННІПЕГУ!

В нас не сме бути ні одного робітника й робітниця, які були б неписьменні. Неписьменність — це велике зло, що гальмує всякого борючого працюючого на визвольному шляху. Неписьменність треба усунути з наших рядів.
За ліквідацію неписьменности поміж українським трудящим у Вініпегу зв'язав освітній коміте видаву ТУРФ-Дім Старинним освіткою відкривається в Укр. Робітничім Домі у Вініпегу КУРС УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЬМЕННОСТІ. Вєт, що бажають навчатися письменности української мови на живому слові і письмі, зголошуйтеся в секретаря видаву ТУРФ-Дім в УРД шодня аж до 15 березня.
Подбайте використати цей короткий час, щоб навчитися українську мову.

ВІННІПЕГ, МАН.

Цим подается до відома всім, хто бажає весело забавитися, що в суботу, 16 березня, в 8-й Годині Вечером, в залі Польського Робітничого Дому відбудеться **ЗАБАВА З ТАНЦАМИ**. До танців буде пригараєти добірна музика.
В неділю, 16 березня, в 8.30 годині Вечером в залі Польського Робітничого Дому на розі вулиць Причард і Принс-владується гарний **КОНЦЕРТ**, який встроює Драматичурок при видаву ТУРФ-Дім а Іст Килдонан, Ман Вступ за добровільними датками. Зараз П.Р.Т.

ТРАНСКОНА, МАН.

Старинним видаву Жіночої Секції ТУРФ-Дім встроюється в суботу, 15 березня 1930 р., в залі УРД в Трансконо **СПІЛЬНІ ТОВАРИСЬКІ ВЕЧЕРУ**. Вступ: 35ц. для старших, а 10ц. для дітей. Початок концерту в годині 7-й Вечером. По вечері буде пригараєти добірна музика та будуть інші різні товариські забавки. Не вечеряйте дома. Приходіть часно та приводіть з собою шини. За вдоволення ручити коміте.

В неділю, 16 березня, в годині 2.30 пополуни відбудеться **МІСЯЧНІ ЗБОРИ** видаву ТУРФ-Дім. Багато важних справ.

В неділю, 16 березня, встроюється в УРД **КОНЦЕРТ** з дуже ороговою програмою. Початок в годині 8.30 Вечером.
Різнож повідомляється всіх членів і членкинь наших організації, які забрали від підприємчого комітеу книжки з тикетами до розпродажі, шоби (кози вже спродали всі тикети), звертали гроші з ватиканами до секретаря цієї комітеу. Гроші за спродані тикети можна принести до УРД кожного Вечера та передавати їх секретареві-скарбничкові від видаву П.Р.Т.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Цим повідомляється всіх мешканців в Іст Килдонан, що старинним Драматичурка Польського Робітничого Товариства з Вініпегу відгарається в суботу, 15 березня, в 8.30 годині Вечером, в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан дуже гарну драму на 3-х п. н. **"DZIECI WISKUPA"**. Просіть всіх прийти громадою. За вдоволення ручити Драматичурок. Зараз.

СЕЙНТ БОНІФЕІС, МАН.

Цим подается до відома всім робітникам в Сейнті Боніфеїсі і околиці, що старинним видаву Секції Молоді у Сейнті Боніфеїсі, встроюється в суботу, 15 березня, під числом 283 Арчібад стріт з нагоди 69. роковин смерті Тараса Шевченка **ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ** сполучений з представленням **"ТАРАС У ДІЯКА"**.
Програма свята багата і цікава. Просімо загал робітництва прийти громадою вшанувати пам'ять великого генія і революціонера Тараса Шевченка. Початок в годині 8.30 Вечером. Вступ: 25ц. для дорослих, а для дітей 10 центів. Зараз.

В неділю, 16 березня, в 2-й Годині пополуни відбудеться **МІСЯЧНІ ЗБОРИ** видаву ТУРФ-Дім в Сейнті Боніфеїсі. Просіть всіх членів прийти на ці збори вшанувати зпну з Хі-то 3-туду ТУРФ-Дім. Нових членів радо вітаемо. Зараз.

УВАГА! ВЕНКУВЕР Б. К!

Цим повідомляється українським робітникам в Редібані, що старинним видаву Жіночої Секції ТУРФ-Дім у Венкувер відгарається в суботу, 22 березня 1930 р., в Укр. Роб. Домі дуже сильну комедію під н. **"ЯК КОЗАМ РОГІН ВИПРАВДЮЮТЬ"** або **"ВУКО-ВІНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ"**. Ця комедія грається перший раз на сцені УРД у Венкувер. В шуді представляється якого жорстокого способу викладки людини, шоби зробити якусь тько, якою вона хотіла її мати. Автор докладаєт всіх старан, шоби шудку відграти як найкраще. Приходіть всі громадою. За вдоволення ручити. Вступ 40 ц.

В неділю, 23 березня, відбудеться **КОНЦЕРТ-МІТІНГ** з нагоди 59 роковин Паризької Комуни. Приходіть громадою вшанувати честь погибших борців. Зараз Ж. С.

НА ПРОДАЖ хати мебел — "парлор-сет", "Вілтон Рокс" карпет, стіл, в крісел, ширета і інші менші річі. Продам дешево, бо виїжджаю на Фарму. Зголошуйтеся до:
FRED KISLEY
685 CHURCH AVE., WINNIPEG, MAN.

Чи ви терите біль голови, нервовість, мотуздка? Можете читати, шити, або писати, шоби ваші очі не умучувалися, не хотілося спати або не текли слези? Кози маєте котурсь з цих долегнатих, побачте мене.
Спеціаліст Зору
H. RUFJAS ISAKS, D. O.
SPECIALIST
COR. MAIN & DUFFERIN — WINNIPEG

DR. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.)
Лікар, оператор і акушер з довголітню практикою в шпиталях Вініпегу, Шіаго і Монреалю. Операції виконує в шпиталях.
Офіс: 598 SELKIRK AVENUE — Телефон: 55 323
Резиденція: 562 ALFRED AVE. — Телефон: 54 000
(До резиденції можна телефонувати в нощі)
WINNIPEG MANITOBA

Manitoba Drug Store
587 Selkirk Avenue
Winnipeg — Manitoba

СПЕЦІАЛІЗУЄМО В СЛІДУЮЧИХ МЕДИЦИНАХ:
Мась на сверлячку \$1.25 і \$2.00
Мась на ревматизм 1.25
Медичина на оздоровлення крові 1.50
Тонік на кров і нерви 2.25
Медичина на скріплення тіла 1.50
Спеціальна медичина на нерви 3.00
Пугуди на біль лави 50
Порошки на біль голови 1.25

Всі ці лікарства є зроблені після нашої власної формули і є нашою виключною власністю. Іх в інших місці нема. Всякого рода пуберон (т. є мови) виробіє і в нас на складі також і їх вислаемо на замовлення. Кози вам що неможете, напишіть нам у своїй власній мові. Дамо вам безплатну пораду. Вєт листи тримаємо в секреті.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
Нові і уживані мебел випродуємо і купуємо всякого рода мебел — офісові і хатні. Новомодні кухні "Емпайр", гарантовані "Честер-філд" по фабричний ціні. Пана-Плеерс і звичайні, від \$35.00 вгору. Грамофони, машини до шиття Сінгер-а; новомодні постелі виниємо за старі і так само уживані кухні і шафи на шмаття і на книжках; столики до писання й всякі інші річі. Більші річі даємо на сплату.
A. МИРЛОВИЧ І А. НОВИЦЬКИЙ
610 SELKIRK AVE., WINNIPEG

ПОТРІБНО добре досвідченого з довголітню практикою лікаря на житий хліб. Умова платні на місці. Зголошуватися на адресу:
160 FRANKLIN AVE. WEST TORONTO 9, ONT.

ПОШУКУЮ свого товариша, Василя Спідзла. Він колись переїздив під числом 970 Lakeside Avenue, Winnsor, Ont. Хто про него знає би хай зголошиться на адресу:
HARRY MUSKIW
281 ROYCE AVE., Toronto 9, Ont.

НА ПРОДАЖ ресторан під числом 592 Селкірк евіно. Інтересованих прошу зголошуватися на адресу:
W. HADZYK
592 Selkirk Ave., Winnipeg

Д.Р. П. ЗАКУС
ДЕНТИСТ
Урядує у своїй канцелярії під ч. 594 Selkirk Avenue, Winnipeg
Телефон: 55 043

Л. Е. АБРЕМОВИЧ
Адвокат-повновластик
Полагаючує всякі справи.
925 MAIN STREET
PHONE 56 956 Res. 86 992

Д.Р. ГАНС ГЕРШМАН
3 4-річний практикою в головнім шпиталі Віані.
434 SELKIRK AVE., WINNIPEG
Телефон: — 52 194
Офісові години від 2—4 і від 6—8.

КАСИ — (СЕЙФС)
Нові і уживані каси, також залізні двері до муридових стовків. Ціна \$50 і вище. Устия після умови. Також напиралемо каси.
CANADIAN DIEBOLD SAFE CO
183 North Dime E., Winnipeg

SCANDINAVIAN-AMERICAN
ДО КРАЮ ДО КАНАДИ

Скандинавсько-Американська лінія є добре знаною між Українцями в Канаді й Європі. Вона сироваєт вичу родино або кривити. Виробити афідавиті або пермитт. Вишле дерева до краю в американськх долларах. Виробити паспорт на виїзд до краю. Пишіть по інформації до:
Scandinavian American Line
461 Main Street, Winnipeg
969 St. Antoine St., Montreal
39 Gariepy Blk., Edmonton

Потрібно добре досвідченого з довголітню практикою лікаря на житий хліб. Умова платні на місці. Зголошуватися на адресу:
160 FRANKLIN AVE. WEST TORONTO 9, ONT.

ПОШУКУЮ свого товариша, Василя Спідзла. Він колись переїздив під числом 970 Lakeside Avenue, Winnsor, Ont. Хто про него знає би хай зголошиться на адресу:
HARRY MUSKIW
281 ROYCE AVE., Toronto 9, Ont.

НА ПРОДАЖ ресторан під числом 592 Селкірк евіно. Інтересованих прошу зголошуватися на адресу:
W. HADZYK
592 Selkirk Ave., Winnipeg

Поживне і Дешеве Молоко

Задержіть на вулиці нашого розвозника і замовте в него або телефонуйте число 53 693. Наші розвозники є на кожній вулиці в північній Вініпегу.

Балтійсько-Американська Лінія

ПРЯМА УСЛУГА З ДАНШУ ДО КАНАДИ БЕЗ ЗМІНИ КОРАБЛІВ.

Наші модерні кораблі регулярно відпливають з Гданська до Канади. Спробуйте ТЕРПЕР ваших кривих і приятелів з краю.
Ми безплатно можемо виробити потрібні папери на скорий приїзд до Канади. Добра і совісна обслуга запевнена.
Переслаємо, гроші до краю в американськх долларах по найтаних цінах.
Пишіть до нас в українськй мові а зараз отримаєте безплатну інформацію і пораду.

BALTIC AMERICA LINE
676 Main St. Phone 28 527
Winnipeg, Man.
10350 — 101st STREET EDMONTON, ALTA.
207 McMILLAN BLDG. SASKATOON, SASK.
616 ST. JAMES STREET MONTREAL, QUE.
72 QUEEN STREET TORONTO, ONT.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфеїсі.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866
(На місці 2-ра Гержабека.) Урядує також Вечером.

НАЙЛІПША КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
Робимо убрання до міри з доброї матерії і сукна. Кози Вам потрібно зараз убрання або літній плащ, так заходіть до нас, бо ми даемо великий оуст. Ціна попередно була \$35, тепер \$29; попередно \$40, тепер \$33; а ті що коштували \$45, тепер по \$38. За вдоволення ручимо. Також чистимо, прасуємо і напиралемо.
A. СНОМА — 567 SELKIRK AVE — WINNIPEG, MAN

Д.Р. МИХАЙЛО БУРЯК
Перший українськй лікар в східній Канаді. Лічить похоти недути і акушер. Урядує під ч. 309 MARKHAM ST. TORONTO (COR COLLEGE) Tel. TRINITY 6014

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
Dr. L. W. REZNOWSKI
лікар, оператор, акушер
598 SELKIRK AVE. WINNIPEG
Бульвар Блок — Тел. 54 123
Res. 390 Boyd Ave. — Tel. 52 031

Dr. H. Hershfield
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
Спеціальність: венеричні хвороби і хірургія. Говоримо по українськй.
576 MAIN ST., COR. ALEXANDER AVE. WINNIPEG, MAN.
PHONE: OFFICE 26 600 RES. 28 153

DR. L. WESELAK
СЛОВІНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
Виконуємо роботу червоноядно, з гарантією. Ціни Умірковані.
417 SELKIRK AVE. WINNIPEG
Тел. офісу 54 466 Мешкання 53 261
В бувшій резиденції дра Гержабека. Говоримо по українськй.

Д.Р. Г. ЙОНКЕР, М. Д.
Лікар, Оператор і Акушер
397 BURROWS AVENUE
Phone: 61 470. Winnipeg, Man.

Д.Р. ГРИГОРІЯ НОВАК
M.D., C.M.
ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
Телефон: 54 351
459 Selkirk Ave., Cor. Powers WINNIPEG, MANITOBA.

ЧИ ВИ ХОРІ?
Кози мучитеся слабю, то уживайте медичини старокраєвного аптекаря ЕЛІКА з довголітню практикою.
Опишіть Вашу хворобу подрібно, а ми порадимо Вам, які медичини взяти із нашого каталога, котрий шилемо Вам цілком безплатно.
ELIK'S DRUG STORE
803—20th St., W. SASKATOON, SASK.

ДО ВІННІПЕГУ чистю прибрані кінцати з хіруром або без хіруру в тихім, гарнім подорожню, на селі від Мейн Стріт під числом 149 BURROWS AVENUE WINNIPEG, MAN.

АДВОКАТ СТЕФАН САВУЛА
подагоджує всякі справи судові, земельні, testamentальні, розводочні і старокраєві. Громадянськй папери. — Пашпорти.
S. SAWULA
BARRISTER, SOLICITOR ETC.
306 CONFEDERATION LANE BLDG. PHONE 86 648 WINNIPEG, MAN. Res. PHONE 46 009

НОТАРІАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Полагаючує всякі старокраєві справи, які входять в склад нотаріальний, Виробляє громадянськй папери, посліає гроші до старого краю і продає шифрвати. Завдіть або пишіть до:
R. T. PETRASH
552 Selkirk Ave. — Winnipeg PHONE 56 181

ЧИ ЛЮБИТЕ МАТИ ГАРНЕ УБРАННЯ І НЕ ДУЖЕ ДОРОГО?
Кози так, то зайдіть до КУЗІКА І ДЕМКОВА
Виберіть до самої шпозоби сукно й мову, а шпосованням та роботою вдоволять вас, як і сотки інших костюмерів вдоволяти, за що вони ручать.
814 MAIN ST., Cor. Jarvis, WINNIPEG, MAN.

РОБІТНИЦЯ КНИГАРНЯ

Повідомляемо загал українськх і росіськх робітників і робітниць, що ми отворили Українськю Робітничу Книгарню в Св. Сейнті Мері Оні.
В нашій книгарні є на складі багато партійної робітничої літератури на українськй і росіськй мові, як книжки, журналі, і часописи, а також і календарі шкільні і стіни на рік 1930.

Продаємо найновішого видання українськх "Колоди" рекорди. Гарні нові українськй рекорди є такі:
2721F Там на горі два дуби 2721F Балацькі Заручини
Катерина гречку жила Змовині часть III
2721F Куцерица Болотина 2721F Оксирська Колонія
Пан Виборний — Пан Козак Санюк
Возиний, 2720F Вальє Соня
2721F Едвард Бордер часть IV Н Паран в Кумі

Кроми цих рекордів маємо багато шиних.
Продаємо найновішого шпробу "Колоди" грамофон і радіо, до різних цінах. Моделі 340 нощі електричний "Колоди" грамофон-радіо разом з тубами за 425 дол. Моделі 920 грамофон і електричний мотором за 345 дол. Моделі шини №720 за \$165.00, №613 за 135.00, №15 за 125.00, №5 за 95.00.
Ваші нові грамофони №125 за \$35.00, №135 за \$45.00, №163 за \$65.00.
Грамофони продаємо за голику і на легкі шплати за доброю поручкою. Рекорди вислаемо на замовлення і оплачуємо перестачку самі кози замовлення є не менше як 6 рекорди.
Пишіть ще шини по каталога і устия на адресу:

UKRAINIAN LABOR BOOK STORE
419 QUEEN STREET, WEST, SAULT STE. MARIE, ONT.

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я.
Кози ви потребуєте ліків, прийдіть або пишіть до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довір'я гідних лічних средств, а наші ціни є умірковані. Держимо у себе також усі добрі і добре звісні озгодувані патентовані медичини, шпитальні принадлежності і т. д.
SHANAS DRUG STORE
A. A. Шанас, Дрогист
842 Main St. Phone 56 213 Cor. Dufferin

ЗНАМЕНИТИЙ БУДИВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ
Високо доброї якості лонбер і матеріали для викинування хат в середині. Спробуйте даги нам замовлення.
THE DOMINION LUMBER & FUEL CO. LTD.
667 Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Phone 57 348-9 Transcona Dial 85 Call 38.

DR. CHAS. C. S. FREMMING
ДЕНТИСТ
Урядує: від 7-ої години рано до 7-ої години Вечером кожного дня. В суботу до 6-ої години Вечером, або теж після умовлення.
Виконує добре роботу на уміркованих цінах.
CRUMP BLOCK, COR. MAIN & DUFFERIN, WINNIPEG, MAN.
Телефон до офісу: — 53 677. Телефон до мешкання: — 53 916